

Vlagatelji z 2,4 milijarde evrov premoženja na trgovalnih računih domačih borznih družb

Lani so domači borzni posredniki ostali brez skoraj

11.000 strank – Vedno več trgovanja na frankfurtski in newyorški borzi

Matjaž Polanič

Ljubljana – Premoženje vlagateljev, ki imajo pri kateri od domačih borznoposredniških družb odprt trgovalni račun, se je zgolj v minulem letu skrčilo za več kot pol milijarde evrov, na 2,4 milijarde evrov, samo v minulem letu pa je svoj trgovalni račun zaprl vsak sedmi vlagatelj.

Večji del lanskoletnega padca vrednosti premoženja je posledica znižanja tečajev na Ljubljanski borzi in na trgih jugovzhodne Evrope, dodatno pa so imele negativen vpliv tudi vedno težje gospodarske in socialne razmere v državi. Številni mali delničarji so se namreč lani prav zaradi izgube zaposlitve in znižanja prejemkov odločili za prodajo svojih finančnih naložb, dodaten negativen vpliv pa je imel tudi propad številnih slovenskih podjetij, pri katerem je več deset tisoč delničarjev ostalo brez vsega premoženja. Koliko izgub so lani utrpeli slovenski vlagatelji, ni mogoče izvedeti, saj številni sploh nimajo odprtih trgovalnih računov oziroma imajo trgovalne račune odprte pri bankah, ki natančnih podatkov ne razkrivajo tako kot borznoposredniške družbe.

Upad števila vlagateljev

Šest borznoposredniških družb, ki so že razkrile svoja letna poročila (Alta Invest, Ilirika, GBD, Moja Delnica, Argonos in Brokerjet Sparkasse), je imelo konec lanskega leta le še okoli 67.000 strank, od katerih pa je vsaj en borzni posel sklenila le okoli četrtina. Samo v minulem letu so domači borzni posredniki ostali brez skoraj 11.000 strank, ki so bodisi prodale vse svoje finančne naložbe bodisi so imele v lasti le delnice investicijskih družb, ki so se preoblikovale v vzajemne sklade, oziroma delnice podjetij, ki so končala v stečaju.

Največ, in sicer več kot 8000 strank je lani izgubila borznoposredniška hiša Argonos. Ta je prek svojih odvisnih borznih posrednikov osredotočena zlasti na certifikatske delničarje, ki običajno le prodajajo svoje delnice, za aktivno investiranje na

kapitalskih trgih pa se ne odločajo. Edini borznoposredniški družbi, ki jima je lani uspelo celo nekoliko povečati število strank, sta bili Ilirika in Brokerjet Sparkasse, medtem ko se je število strank v Alta Invest in GBD znižalo za okoli pet odstotkov. Toda bolj kot znižanje skupnega števila strank na poslovanje borznih posrednikov vpliva nizek delež aktivnih strank. V povprečju namreč vsaj en borzni posel na leto sklene le vsak četrti vlagatelj z odprtim trgovalnim računom. Od povprečja s kar okoli 90-odstotnim deležem aktivnih strank izstopata le Argonos in Brokerjet, vendar je pri tem treba opozoriti, da pri prvem prevladujejo enkratni vlagatelji, slednji pa svojim strankam omogoča le trgovanje prek spleta.

Prestrukturiranje poslovanja

Spremenjene gospodarske razmere tako borzne posrednike vedno bolj silijo v prestrukturiranje poslovanja, saj s posredniškimi provizijami na domačem trgu ne morejo več pokriti niti stroškov dela. Letna poročila borznoposredniških družb razkrivajo, da so lani svoje stranke še bolj aktivno preusmerjale na razvite trge kapitala, kar se je odrazilo tudi na strukturi ustvarjenega prometa. Slovenski vlagatelji namreč vedno več trgujejo na frankfurtski in newyorški borzi, medtem ko je promet na domačem trgu in balkanskih trgih kapitala občutno pod ravnimi izpred začetka krize.

Skupno je lani šest borznoposredniških družb (borzna hiša Perspektiva še ni objavila letnega poročila) pridelalo tri milijone evrov izgube, njihovi skupni prihodki pa so bili pri 9,5 milijona evrov nekajkrat nižji kot pred začetkom finančno-gospodarske krize. Zadnja leta so bili najbolj na udaru zlasti prihodki iz borznega posredovanja, ki so lani predstavljali le še okoli polovico celotnih prihodkov borznoposredniških družb, medtem ko so se nekoliko okrepili zlasti prihodki iz investicijskega svetovanja in individualnega upravljanja premoženja. Zaradi napovedanih prodaj številnih slovenskih podjetij je pričakovati, da se bodo letos okrepili tudi prihodki borznih hiš iz prevzemne dejavnosti, ki so v zadnjih treh

letih praktično presahnili. Po podatkih Agencije za trg vrednostnih papirjev je bilo v zadnjih treh letih v Sloveniji izpeljanih le 29 uradnih prevzemov v skupni vrednosti 76 milijonov evrov, medtem ko je zgolj vrednost letošnjega prevzema Etola in Term Maribor ocenjena na okoli 66 milijonov evrov.

drugim Banka Koper, ki se že več mesecev s potencialnimi investitorji pogaja o prodaji dejavnosti investicijskega bančništva. V zadnjem času je s svojim poslovanjem že prenehala borznoposredniška družba Certius, katere stranke je prevzela banka Hypo, Alta Invest je prevzela dejavnost Primorskega finančnega centra Interfin (PFCI), Factor banka pa se je okrepila s KD Banko, ki je bila dejavna zlasti na področju investicijskega bančništva.

Poslovanje domačih borznoposredniških družb v letu 2011

	prihodki*	čisti dobiček/izguba*	kapital*	sredstva*	število zaposlenih
Alta Invest	4,339	0,1075	2,878	3,564985	56
Ilirika	1,4264	-1,2682	1,6445	5,329735	23
GBD	1,224506	-0,578068	1,064417	1,75829	27
Moja Delnica	0,230798	-0,307485	0,709873	0,849457	14
Argonos	1,795493	-0,058486	0,888169	1,248443	18
Brokerjet Sparkasse	0,457679	-0,889898	0,270606	3,328003	6

*v mio. EUR

Vir: Aipes, letna poročila

Stranke borznoposredniških družb in njihovo premoženje

	število strank*	število aktivnih strank***	število strank na upravljanju	vrednostni papirji strank***	sredstva v upravljanju***
Alta Invest	28.276	6408	698	1506,2	41,1
GBD	12.936	3117	803	346,3	11,6
Ilirika	6558	1728	510	334,4	20,9
Moja Delnica	2319	n. p.	374	133,4	8,7
Argonos	15.648	14.122	52	60,0	1,7

* število strank, s katerimi ima BPD sklenjeno pogodbo o izvrševanju naročil

** število strank, za katere je BPD v letu 2011 sklepala posle izvrševanja naročil za račun strank

*** v mio. EUR

Opomba: Perspektive v tabelo nismo uvrstili, ker še ni objavila letnega poročila.

Vir: Aipes, letna poročila

Konsolidacija v polnem zamahu

Zaradi konsolidacije dejavnosti borznega posredništva in strmega padca obsega poslovanja se je število domačih borznoposredniških družb znižalo na vsega sedem, po ocenah poznavalcev pa bo v dejavnosti borznega posredništva v prihodnjih letih prišlo še do nadaljnje konsolidacije. Dejavnost investicijskega bančništva namreč v zadnjem obdobju opuščajo celo nekatere slovenske banke, med

Page: 8

Reach: 118000

Country: SLOVENIA

Size: 994 cm2

3 / 3

Domače borznoposredniške družbe so lani skupno izgubile kar okoli 11.000 strank, njihova letna poročila pa razkrivajo, da svoje preostale stranke vedno bolj aktivno preusmerjajo na razvite trge kapitala, ki v strukturi ustvarjenih poslov počasi izpodrivajo posle na Ljubljanski borzi.